

**Raport dotyczący wykonania
Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii
i Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych
oraz efektów ich realizacji w Gminie Piła
w 2015r.**

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii oraz Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2015r. był realizacją działań w zakresie edukacji, profilaktyki i terapii problemów uzależnień, przemocy domowej, przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu przy wykorzystaniu wiedzy teoretycznej i praktycznej.

I. Zadania szczegółowe w zakresie przeciwdziałania narkomanii i alkoholizmowi.

1. Prowadzenie świetlic socjoterapeutycznych w szkołach podstawowych nr 1, 2, 4, 5, 7, 12, w Zespołach Szkół nr 1, 2, 3 z dwoma oddziałami, w Gimnazjach nr 4, 5 oraz w Ośrodku Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Do świetlic uczęszczały dzieci z rodzin dysfunkcyjnych, zagrożonych bądź dotkniętych problemem alkoholowym i narkotykowym oraz przemocą domową.

Świetlice miały charakter profilaktyczno- socjoterapeutyczny, który polegał na:

- a) analizowaniu specyficznych i indywidualnych problemów dzieci,
- b) udzielaniu pomocy pedagogicznej, socjoterapeutycznej,
- c) minimalizowaniu negatywnego wpływu środowiska,
- d) hamowaniu zjawisk patologicznych,
- e) wyrównywaniu szans życiowych poprzez pracę indywidualną i grupową.

Łączna ilość dzieci uczestniczących w zajęciach: 275.

2. Prowadzenie działań profilaktyczno- edukacyjnych i socjoterapeutycznych wśród dzieci i młodzieży.

- a) program profilaktyczny „*Wolni od narkotyków*”.

Program realizowany był w Gimnazjum nr 4, w Zespole Szkół Gastronomicznych, Gimnazjum i Liceum Salezjańskim, Zespole Szkół nr 2, Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 2.

Efekty: zmiana przekonań młodzieży na temat narkotyków i innych środków psychoaktywnych, dostarczenie wiedzy na temat konsekwencji zażywania narkotyków.

W zajęciach uczestniczyli uczniowie:

Klas I gimnazjum- 130

Klas II gimnazjum- 235

Klas III gimnazjum- 231

Klas I ponadgimnazjalnych- 381

Klas II ponadgimnazjalnych- 409

Klas III ponadgimnazjalnych- 304

Klas IV ponadgimnazjalnych- 18

Łączna ilość uczniów uczestniczących w zajęciach- **1.708.**

b) zajęcia profilaktyczne „**Świat emocji**”.

Zajęcia realizowane były w Szkołach Podstawowych nr 1,2, 5, 12, Zespole Szkół nr 2 (klasy szkoły podstawowej).

Efekty: nabycie umiejętności wyrażania własnych emocji w sposób akceptowany społecznie.

W zajęciach uczestniczyli uczniowie szkoły podstawowej:

Klas I- 594

Klas II- 498

Klas III- 339

Łączna ilość uczniów uczestniczących w zajęciach- **1.431.**

c) zajęcia warsztatowe „**Stop przemocy rówieśniczej**”.

Zajęcia zrealizowane były w Szkołach Podstawowych nr 1,2, 4, 5, 12; Gimnazjum Salezjańskim; Zespołach Szkół nr 1, 2.

Efekty: zdobycie wiedzy na temat konsekwencji zachowań przemocowych.

W zajęciach uczestniczyli uczniowie:

Klas IV szkół podstawowych- 521

Klas V szkół podstawowych- 598

Klas VI szkół podstawowych- 478

Klas I gimnazjum- 147 uczniów

Klas II gimnazjum-120 uczniów

Klas III gimnazjum- 113 uczniów

Łączna ilość uczniów uczestniczących w warsztatach- **1.977.**

d) zajęcia warsztatowe „**Narkotyki a zachowania przemocowe i agresywne**”.

Zajęcia warsztatowe realizowane były w Zespole Szkół nr 1, 2; Gimnazjum nr 5 oraz w OHP.

Efekty: zdobycie wiedzy na temat skutków oddziaływania narkotyków na organizm i funkcjonowanie człowieka.

W zajęciach uczestniczyli uczniowie:

Klas VI szkół podstawowych- 62

Klas I gimnazjalnych- 383

Klas II gimnazjalnych- 364

Klas III gimnazjalnych- 145

Łączna ilość uczniów uczestniczących w zajęciach- 954.

- e) zajęcia warsztatowe „***Stop agresji- profilaktyka uzależnień***”.

Zajęcia realizowane były w Zespole Szkół im. S. Staszica.

Efekty: zdobycie wiedzy na temat związku używania substancji psychoaktywnych a ich wpływem na zachowania przemocowe i wzrost agresji.

W programie uczestniczyli uczniowie:

Klas I- 205

Klas II- 198

Łączna ilość uczniów uczestniczących w zajęciach- 403.

- f) programy socjoterapeutyczne „***Nikt nie może mnie krzywdzić, ja nie mogę krzywdzić nikogo***”, „***Poradzisz sobie w życiu***”, „***Nie zażywam- nie przegrywam***”.

Program realizowany był wśród młodzieży zagrożonej demoralizacją.

Efekty: uświadomienie wpływu używania narkotyków na zdrowie człowieka, utrwalanie postaw asertywnych, ograniczenie zjawiska agresji i przemocy rówieśniczej, budowanie poczucia własnej wartości.

Łączna ilość uczniów uczestniczących w zajęciach- 72.

- g) zajęcia profilaktyczne i zajęcia warsztatowe dla dzieci z grup podwyższonego ryzyka „***Nie uzależnieniom- sztuka odmawiania***” oraz „***Narkotyków nie biorę***”.

Zajęcia realizowane były wśród dzieci uczęszczających do świetlic socjoterapeutycznych.

Efekty: wzrost wiedzy na temat negatywnych skutków sięgania po substancje psychoaktywne, rozwijanie umiejętności asertywnego zachowania oraz stawiania granic.

Łączna ilość uczniów uczestniczących w zajęciach- 190.

3. Programy psychoedukacyjne i zajęcia warsztatowe dla osób uzależnionych od środków psychoaktywnych.

Efekty: Zdobycie i udoskonalenie umiejętności społecznych.

W wyżej wymienionych formach uczestniczyły osoby uzależnione i współuzależnione od alkoholu i narkotyków oraz doświadczające przemocy.

Łączna ilość osób objętych programami: 197.

4. Prowadzenie działań profilaktyczno- edukacyjnych wśród dorosłych (grupy zawodowe, rodzice itp.).

- a) konferencja *„Narkotyki. Co faktycznie grozi młodzieży- pułapki związane z używaniem narkotyków”*. W konferencji udział wzięło **60 osób**- nauczyciele, instruktorzy ZHP, pedagodzy, pracownicy OPiRPA.

Efekty: podniesienie wiedzy oraz umiejętności pracy z podopiecznymi mającymi problem narkotykowy.

- b) konferencja *„Stop FAS- profilaktyka i wsparcie”*. W konferencji udział wzięło **110 osób**- pracownicy MOPS, kuratorzy sądowi, pedagodzy, nauczyciele, psycholodzy, terapeuci, członkowie rodzin zastępczych, pracownicy PCPR.

Efekty: podniesienie i uzupełnienie wiedzy na temat FAS.

- c) konferencja *„Praktyczne aspekty edukacji psychoseksualnej osób niepełnosprawnych intelektualnie”*. W konferencji udział wzięło **69 osób**- kadra Specjalnego Ośrodka Szkolno- Wychowawczego.

Efekty: podniesienie i uzupełnienie wiedzy w obszarze psychoseksualnego rozwoju osób niepełnosprawnych.

- d) konferencja *„Zagrożenia- łatwość wchodzenia w uzależnienia dzieci przyjętych do rodziny zastępczej”*. W konferencji udział wzięło **69 osób**- członkowie rodzin zastępczych oraz pracownicy PCPR.

Efekty: podniesienie i uzupełnienie wiedzy na temat problematyki uzależnień dzieci i młodzieży przyjętych do rodziny zastępczej.

- e) konferencja *„ADHD czynnikiem ryzyka uzależnień”*. W konferencji udział wzięło **91 osób**-nauczyciele, pedagodzy, psycholodzy, pracownicy MOPS.

Efekty: podniesienie i uzupełnienie wiedzy na temat ADHD i jego wpływu na rozwój uzależnień.

- f) zajęcia warsztatowe *„Pomoc pedagogiczna dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym”, „Strategia postępowania z ofiarą i sprawcą przemocy” „Narkotyki-dlaczego nie warto”, „Alkoholizm czynnikiem destrukcyjnym rodziny”*. W zajęciach udział wzięło **61 osób** – nauczyciele, pedagodzy, terapeuci, pracownicy OPiRPA.
Efekty: podniesienie wiedzy w zakresie pomocy dzieciom z rodzin przemocowych i dotkniętych uzależnieniem.
- g) zajęcia warsztatowe *„Prawidłowe relacje nauczyciel- uczeń”*. W zajęciach udział wzięły **103 osoby**- nauczyciele i kadra Zespołu Szkół nr 2, Gimnazjum i Liceum Towarzystwa Salezjańskiego, Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, Wielofunkcyjnej Placówki Opiekuńczo- Wychowawczej, Szkoły Podstawowej nr 12.
Efekty: doskonalenie umiejętności prawidłowej relacji z uczniem.
- h) spotkania edukacyjne *„Rozwój psychoseksualny dzieci i młodzieży- czynniki ryzyka i symptomy wykorzystywania seksualnego”, „Dziecko wykorzystywane seksualnie”*. W spotkaniach udział wzięły **43 osoby**- nauczyciele, pedagodzy, wychowawcy, psychologowie.
Efekty: podniesienie umiejętności pracy z dzieckiem wykorzystywanym seksualnie.
- i) zajęcia warsztatowe *„Patomechanizmy zachowań przemocowych”*. W zajęciach udział wzięło **75 osób**- nauczyciele, pedagodzy, psychologowie, wychowawcy.
Efekty: uzupełnienie i poszerzenie wiedzy na temat zjawiska przemocy w rodzinie.
- j) zajęcia warsztatowe *„Problem używania, nadużywania i uzależnienia od substancji psychoaktywnych wśród dzieci i młodzieży”*. W zajęciach udział wzięły **34 osoby**- nauczyciele, pracownicy PCPR.
Efekty: poszerzenie i uzupełnienie wiedzy w obszarze problematyki uzależnień.
- k) zajęcia warsztatowe *„Dziecko w zasięgu wzroku- wspólnie przeciwdziałamy uzależnieniu od narkotyków”*. W zajęciach udział wzięły **43 osoby**- rodzice korzystający z pomocy PCPR.
Efekty: zdobycie wiedzy na temat aspektów związanych z używaniem narkotyków oraz dostępności profesjonalnego wsparcia.
- l) zajęcia warsztatowe *„Praca z dzieckiem doświadczającym przemocy”*. W zajęciach udział wzięło **25 osób**- instruktorzy ZHP.
Efekty: podniesienie umiejętności pracy z dziećmi dotkniętymi przemocą domową.
- m) zajęcia warsztatowe *„Rozwiązywanie konfliktów metodą Gordona. Praca z dzieckiem wywodzącym się ze środowiska zagrożonego problemem alkoholowym”*.

W zajęciach udział wzięło **46 osób**- nauczyciele, pedagodzy, psycholodzy, wychowawcy.

Efekty: podniesienie umiejętności pracy z dziećmi z rodzin dysfunkcyjnych.

5. Kolonie letnie dla dzieci ze środowisk zagrożonych i dotkniętych problemem alkoholowym i przemocy domowej.

Miejsce: Stanica ZHP.

Ilość dzieci- **55**.

6. Organizowanie i współorganizowanie imprez świątecznych, okolicznościowych, kulturalnych i profilaktycznych.

1. Zorganizowanie rekolekcji trzeźwościowej w Górcie Klasztornej w których udział wzięło **33 członków** Klubu Abstynentów „Kotwica” oraz **6 dzieci**.

2. Zorganizowanie śniadania wielkanocnego i kolacji wigilijnej w Klubie Abstynentów „Kotwica” w którym udział wzięło **130 osób**.

3. Zorganizowanie śniadania wielkanocnego i kolacji wigilijnej w Pilskim Centrum Pomocy Bliźniemu „Monar- Markot” w którym udział wzięło **248 osób**.

4. Zorganizowanie śniadania wielkanocnego i kolacji wigilijnej oraz zabawy mikołajkowej w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w którym udział wzięło **60 matek i dzieci**.

5. Zorganizowanie śniadania wielkanocnego i kolacji wigilijnej w Kuratorskim Ośrodku Pracy z Młodzieżą w którym udział wzięło **32 nieletnich**.

6. Zorganizowanie śniadania wielkanocnego i kolacji wigilijnej w Centrum Charytatywno- Opiekuńczym „Caritas” w którym udział wzięło **200 podopiecznych**.

7. Zorganizowanie śniadania wielkanocnego, kolacji wigilijnej oraz uroczystego zakończenia roku szkolnego w świetlicach socjoterapeutycznych w którym udział wzięło **275 dzieci**.

8. Zorganizowanie śniadania wielkanocnego i kolacji wigilijnej w Centrum Integracji Społecznej. W imprezach wzięło udział **50 osób**.

9. Zakup paczek świątecznych, które zostały wręczone podczas uroczystości świątecznych organizowanych w środowiskach udzielających wsparcia ofiarom przemocy, osobom bezdomnym, dotkniętym problemem alkoholowym i narkotykowym.

Łącznie zakupiono **851 paczek**.

10. Zorganizowanie śniadania wielkanocnego i kolacji wigilijnej w Wielofunkcyjnej Placówce Opiekuńczo- Wychowawczej. W imprezach udział wzięły **52 osoby**.

11. Zorganizowanie Pikniku Rodzinnego z okazji Dnia Dziecka wspólnie ze Stowarzyszeniem Abstynentów Klubem „Kotwica” w którym wzięło udział **70 osób**.

12. Zorganizowanie imprezy sportowo- rekreacyjnej z okazji obchodów Dnia Dziecka przez Radę Osiedla „Górne” w którym udział wzięło **550 dzieci**.

13. Zorganizowanie z Zarządem Osiedla Motylewo Spotkania Mikołajkowego w którym udział wzięło **60 dzieci** z rodzin dysfunkcyjnych.

14. Zorganizowanie spektaklu teatralnego z elementami profilaktyki alkoholowej. W spektaklu udział wzięło **80 dzieci** z rodzin z problemem alkoholowym i przemocy domowej.

15. Zorganizowanie śniadania wielkanocnego i kolacji wigilijnej w świetlicy terapeutycznej działającej przy Stowarzyszeniu „Wspomożycielka”. Udział wzięło **80 osób**.

16. Organizacja wspólnie z Komendą Hufca ZHP Festynu „Dzień dziecka na wesoło”, w którym udział wzięło **500 mieszkańców** ze środowisk dotkniętych problemem uzależnień i przemocy domowej.

17. Organizacja wspólnie z Zarządem Osiedla Motylewo festynu „Powitanie lata”, w którym udział wzięło **250 osób** ze środowisk wymagających wsparcia w zakresie problematyki uzależnienia i przemocy domowej.

18. Organizacja wspólnie z OSP imprezy sportowo- rekreacyjnej „Dętkospływ” w której udział wzięło **70 mieszkańców** ze środowisk dysfunkcyjnych.

19. Zorganizowanie wycieczki do Dźwirzyna dla podopiecznych Centrum Integracji Społecznej w której udział wzięło **17 podopiecznych**.

20. Zorganizowanie „Dni trzeźwości” w Częstochowie dla członków Stowarzyszenia Klubu Abstynentów „Kotwica” w której udział wzięło **50 członków Klubu**.

21. Zorganizowanie wycieczki do Torunia i Ciechocinka dla podopiecznych Pilskiego Centrum Pomocy Bliźniemu „Monar- Markot” w której udział wzięło **22 podopiecznych**.

22. Zorganizowanie akcji prewencyjnej „Narkotyki- nie zażywam” wspólnie z Komendą Powiatową Policji. Akcja skierowana była do **650 osób**.

23. Zorganizowanie konkursu „Stop dopalaczom” skierowanego do uczniów klas I i II szkół gimnazjalnych. Konkurs zorganizowano wspólnie Komendą Powiatową Policji oraz z Powiatową Stacją Sanitarno- Epidemiologiczną.

24. Zorganizowanie wycieczki do Malborka dla podopiecznych Komendy Hufca ZHP. W wycieczce udział wzięło **32 dzieci** z rodzin wymagających wsparcia.

25. Zorganizowanie z RCK „Fabryka Emocji” koncertu „Bawimy się bez alkoholu” w którym uczestniczyło **600 osób**.

26. Zorganizowanie wspólnie z Wielkopolskim Centrum Pomocy Bliźniemu „Monar-Markot” w Rożnowicach obozu terapeutycznego dla **29 podopiecznych**.

27. Współorganizowanie z Pilskim Centrum Pomocy Bliźniemu „Monar-Markot” spotkania spotkań terapeutyczno- integracyjnych w których udział wzięło **153 podopiecznych**.

28. Zorganizowanie zajęć rekreacyjnych w Centrum Rekreacji Wodnej AQUA- PIL dla **275 dzieci** ze świetlic socjoterapeutycznych.

29. Zorganizowanie wspólnie z Akcją Humanitarną „Życie” „Dnia Nowej Szansy”, w którym wzięło udział **200 osób** uzależnionych od alkoholu.

7. Działania Zespołu ds. Leczenia Odwykowego Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Komisja odbyła 80 posiedzeń, na których rozpoznała 430 spraw.

8. Dział Opieki nad Osobami Nietrzeźwymi Ośrodka Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Łącznie do Działu Opieki nad Osobami Nietrzeźwymi przyjęto **3113** nietrzeźwych pacjentów, w tym:

- a) mężczyzn- 2883,
- b) kobiet- 215,
- c) nieletnich chłopców- 11,
- d) nieletnich dziewczynek- 4.

Po raz pierwszy w OPiRPA przebywało 1840 pacjentów, drugi pobyt był dla 380 pacjentów, natomiast 893 pacjentów przebywało w OPiRPA 3 i więcej razy.

Wiek pacjentów umieszczonych w OPiRPA przedstawiał się następująco:

- a) do 18 lat- 38 osób,
- b) 19- 24 lata- 226 osób,
- c) 25- 29 lat- 301 osoby,
- d) 30- 49 lat- 1493 osób,

e) 50 i więcej lat- 1055 osób.

9. Konsultacje pedagogiczne, specjalistyczne w zakresie terapii uzależnień udzielane osobom z rodzin dysfunkcyjnych:

Łączna ilość osób objętych pomocą: 209.

10. Porady prawne.

Łączna ilość osób objętych pomocą: 166.

11. Terapia indywidualna dla ofiar przemocy.

Osiągnięte efekty:

- a) integracja myśli i uczuć,
- b) zmiana stereotypowego myślenia o przemocy,
- c) integracja teraźniejszych i przyszłych doświadczeń,
- d) nabycie umiejętności realizowania własnych potrzeb,
- e) poznanie własnych praw i uczenie się ich egzekwowania,
- f) wyjście z roli ofiary.

Łączna ilość sesji terapeutycznych- 256, w których wzięło udział 34 osoby.

11. Terapia indywidualna dla osób współuzależnionych.

Osiągnięte efekty:

- a) uświadomienie własnych mechanizmów obronnych,
- b) nabycie umiejętności stawiania granic,
- c) wyrażanie potrzeb w relacjach,
- d) podniesienie poczucia wartości,
- e) osiągnięcie większej autonomii.

Łączna ilość sesji terapeutycznych- 73, w których wzięło udział 18 osób.

12. Porady psychologiczno- terapeutyczne dla osób uzależnionych i współuzależnionych.

Łączna ilość osób objętych pomocą: 187.

13. Zakup i rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych, informacyjnych (ulotki, publikacje, książeczki, plakaty, filmy dvd) w środowiskach szkolnych oraz w instytucjach: CPR, PCPB „Monar- Markot”, MOPS, Ośrodek Wsparcia, policja itp.

14. Dotacja z budżetu na finansowanie zadań powierzonych do realizacji organizacjom pozarządowym i stowarzyszeniom.

a) prowadzenie świetlicy terapeutycznej przez Stowarzyszenie „Wspomożycielka” w Pile.

W ramach funkcjonowania świetlicy opieką objęto **15** dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.

b) działalność samopomocowa na rzecz trzeźwych alkoholików i ich rodzin-klub abstynencki- zadanie realizowane przez Pilskie Stowarzyszenie Klubu Abstynentów „Kotwica” w Pile.

Główne działania zrealizowane w ramach w/w zadania to terapia dla uzależnionych i współuzależnionych; spotkania terapeutyczne rodzin abstynenckich; grupa wsparcia; organizacja imprez rekreacyjnych i świątecznych.

c) prowadzenie terapii uzależnień oraz poradnictwa dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin jako przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu- zadanie realizowane przez Pilskie Centrum Pomocy Bliźniemu Monar-Markot w Pile.

Pomocą objęto ludzi bezdomnych i uzależnionych, którzy brali udział w terapii grupowej i indywidualnej.

II. Wnioski końcowe

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii i Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pile w 2015r. realizował cele w zakresie zmniejszania występowania negatywnych zjawisk będących skutkami używania, nadużywania i uzależnienia od substancji psychoaktywnych oraz zaburzeń życia rodzinnego i społecznego wywołanych używaniem substancji psychoaktywnych i przemocą w rodzinie.

Programy adresowane były do wszystkich mieszkańców Gminy Piła, a w szczególności do dzieci i młodzieży.

Programy realizowane były wspólnie z instytucjami i organizacjami pozarządowymi, które realizują zadania mieszczące się w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przemocy w rodzinie.

Główne efekty to między innymi:

1. Poszerzenie świadomości społecznej w zakresie problematyki dotyczącej uzależnień oraz przemocy w rodzinie.

2. Ograniczenie szkód zdrowotnych i społecznych związanych z nadużywaniem alkoholu, narkotyków oraz przemocy w rodzinie.

3. Zwiększenie dostępu do świadczeń w zakresie psychoterapii i socjoterapii.

4. Utrwalenie i poszerzenie wiedzy dzieci i młodzieży w zakresie przemocy rówieśniczej, konsekwencji społecznych i zdrowotnych związanych z nadużywaniem substancji psychoaktywnych.

5. Rozwijanie u osób z grupy ryzyka umiejętności psychicznych i społecznych takich jak umiejętność komunikowania się czy asertywnego zachowania oraz utrzymanie stanu trzeźwości.

6. Podniesienie umiejętności zawodowych, które dają możliwość skuteczniejszego działania na rzecz profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy rówieśniczej i domowej (dotyczy pedagogów, psychologów, nauczycieli, wychowawców, pracowników socjalnych, kuratorów, funkcjonariuszy policji i straży miejskiej itp.).

7. Zwiększenie zakresu współpracy programowej i metodycznej z organizacjami pozarządowymi i instytucjami działającymi na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy w rodzinie.

ZASTĘPCA PREZYDENTA

/-/ Krzysztof Szewc